

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Zlín

Inspekční zpráva

Základní škola, Topolná, okres Uherské Hradiště

687 11 Topolná 101

Identifikátor školy: 600 124 169

Termín konání komplexní inspekce: 22.3. – 26.3. 2001

Čj.	153 98/01-11060
Signatura	ko3bu103

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola Topolná, okres Uherské Hradiště je neúplná škola s 5. třídami prvního stupně. Sdružuje základní školu a školní družinu. Ve všech třídách se vyučuje podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Ve škole pracuje celkem sedm pedagogických pracovníků, z nich je šest pedagogicky a odborně způsobilých vzhledem ke svému pracovnímu zařazení. Ředitelkou školy je Mgr. Olga Němcová.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání byla hodnocena na základě studia podkladové dokumentace a hospitační činnosti, kterou ČŠI realizovala v předmětech český jazyk, anglický jazyk, matematika, tělesná výchova, tělesná výchova a prvouka.

Český jazyk

Týdenní časová dotace odpovídá učebnímu plánu realizovaného vzdělávacího programu. Všechny učitelky zpracovávají tematické plány s časovým rozvržením učiva. Výukové cíle ve sledovaných vyučovacích hodinách odpovídaly učebním osnovám, ve většině byly stanoveny vhodně a přiměřeně. Plánování bylo celkově hodnoceno jako velmi dobré.

Personální podmínky výuky byly rovněž hodnoceny jako velmi dobré. Ve čtyřech třídách vyučují český jazyk učitelky s pedagogickou a odbornou způsobilostí. V jednom ročníku žáky vzdělává učitelka bez požadovaného vzdělání pro 1. stupeň ZŠ. Kvalitu výuky však tato skutečnost negativně neovlivnila. Výuka probíhala ve standardně vybavených třídách, jež jsou převážně vyzdobeny výrobky a výtvarnými pracemi žáků, obrázky a květinami. Nástěnné tabule a jiné základní pomůcky (některé si učitelky vyrábějí samy) jsou při vyučování stále k dispozici, ostatní jsou uloženy v kabinetě. Pro přípravu i vlastní výuku mají učitelky dostatečný výběr odborné literatury a pracovních textů. Magnetofonových nahrávek využily tři učitelky, s názornými pomůckami pracovaly všechny. Žáci se vzdělávají z učebnic, jejichž výběr však není zcela vhodný pro realizaci zvoleného vzdělávacího programu. Práce s nimi vyžaduje náročnější přípravu vyučujících a také žáci se v nich obtížněji orientují. Zvolené tempo odpovídalo věku žáků. Vhodně byly zařazeny relaxační chvíle často spojené se zpěvem a pohybem. Učitelky jsou informovány o žácích se specifickými potřebami učení a chování. Individuální péče jim ve sledovaných hodinách byla věnována spíše ojediněle. V jedné z nich byla učitelka k žákovi se specifickými vzdělávacími potřebami trpělivá, jeho výkony zohledňovala. Zařazení vyučovacích hodin českého jazyka v rozvrhu odpovídá obecně platným psychohygienickým zásadám. Psychohygienické a materiální podmínky byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Organizace, metody a formy práce byly souhrnně hodnoceny jako velmi dobré. Ve všech vyučovacích jednotkách byli žáci seznámeni s cílem, který byl vždy splněn. V mluvnické složce jazyka bylo základní učivo upevňováno důkladným procvičováním s použitím větších nástěnných tabulí a zhotovených kartiček. Kontrola písemností a četnost známek v deníčkách a v žákovských knížkách potvrzuje, že je ve všech ročnících věnována systematická pozornost pravopisu. V literární složce předmětu se projevil pedagogický um některých učitelek – jejich dovednost poutavě vyprávět, vést žáky k vyjádření citového prožitku z četby a z poslechu přednesu. Vyučující vedly žáky k taktnímu hodnocení projevu spolužáka, dbaly na techniku čtení a na čtení s porozuměním. Rozvíjely jejich komunikativní dovednosti. Vyžadovaly spisovné vyjadřování i spojování souvislostí. Ve sledovaných hodinách používaly převážně frontální metody výuky s promyšleným střídáním forem práce. Různé didaktické hry nejen oživily část hodiny, ale často zaktivovaly i pasivnější jedince. V žádné hodině nechyběla

samostatná práce s vyhodnocením. Hodnocení výkonů žáků bylo většinou pozitivní, byli povzbuzováni pochvalou, ale v případě nekázně (projevila se v jedné třídě) také napomínání. Interakce a komunikace byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Stupeň osvojení učiva a trvalost vědomostí jsou systematicky ověřovány. Ředitelka školy předložila vstupní a pololetní prověrky 2. – 5. ročníku vypracované ve školním roce 1999/2000 a 2000/2001. Podrobné analýzy svědčí o odpovědné práci učitelek.

Kvalita vzdělávání v předmětu český jazyk byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Anglický jazyk

Anglický jazyk vyučují dvě učitelky ve 4. a v 5. ročníku v časové dotaci v souladu se zvoleným učebním plánem, obsah probíraného učiva byl v souladu s osnovami schváleného vzdělávacího programu. Jedna učitelka je pedagogicky způsobilá pro výuku tohoto předmětu (ne však odborně), druhá je nekvalifikovaná.

Materiální podmínky výuky jsou na průměrné úrovni. K výuce jsou v návaznosti na II. stupeň ZŠ v Bílovicích používány v ucelené řadě učebnice Chatterbox (1. a 2. díl) včetně pracovních sešitů pro žáky. Efektivně jsou rovněž využívány magnetofonové nahrávky a zejména v 5. ročníku i další doplňující literatura a pracovní listy. Ve sledovaných hodinách nebyly používány slovníky. Ve škole zřízená jazyková učebna je využívána vzhledem k limitujícímu počtu žáků zejména 5. třídou, výuka ve 4. třídě probíhá většinou v kmenové učebně, kde chybí prostor pro průběžné podnětné využívání zejména nástěnných materiálů z oblasti gramatických jevů a běžných reálií anglicky mluvících zemí.

Organizace, formy a metody výuky byly na velmi dobré úrovni. Hospitované hodiny byly dobře promyšleny pro frontální i skupinové metody výuky, naopak v minimální míře byl zaznamenán individuální přístup k žákům se specifickými vzdělávacími potřebami (i v oblasti hodnocení). Poměrně malý prostor byl konverzačně věnován účelnému využívání dalších zdrojů informací zejména z oblasti běžného každodenního života žáků (popř. jejich anglicky mluvících vrstevníků). Velmi dobře byla výuka směřována k pochopení a procvičování učiva i po stránce motivační. Při hodnocení byla velmi důsledně využívána zpětná vazba a analýza případných chyb žáků, ovšem pouze ze strany učitele (chybělo sebehodnocení a sebereflexe žáků).

Na velmi dobré úrovni probíhala ve sledovaných hodinách interakce a komunikace. Komunikativní dovednosti žáků byly rozvíjeny zejména formou písniček, her a říkadel i při jednoduché konverzaci na bázi stručných otázek a odpovědí. Učitelky používaly angličtinu (s dobrou výslovností) jako podstatný prostředek komunikace se žáky i v oblasti stručných pokynů a hodnocení výkonu.

Úroveň a kvalitu vzdělávání v anglickém jazyce hodnotí ČŠI jako velmi dobrou.

Společenskovědní předměty

V rámci tohoto bloku bylo hospitováno v hodinách prvouky a vlastivědy. Týdenní časová dotace v obou sledovaných předmětech odpovídá zvolenému vzdělávacímu programu. Učitelky zpracovaly v souladu s osnovami tematické plány s časovým rozvržením učiva. V hospitovaných hodinách byly výukové cíle většinou v souladu s předloženými plány a učebními osnovami. Přestože ve škole systematicky nepracuje metodické sdružení, je kontinuita výuky zabezpečována pravidelnými vzájemnými konzultacemi vyučujících. Ty jsou informovány o žácích se specifickými poruchami učení a chování, podle záznamů v individuálních plánech s nimi po vyučování pracují, ale ve sledovaných hodinách byla individuální péče věnována jen jednomu žákovi s vývojovou poruchou učení. Plánování bylo celkově hodnoceno jako velmi dobré.

Ve třech třídách vyučují učitelky s požadovaným vzděláním, ve dvou třídách působí učitelky bez odborné a pedagogické způsobilosti. Personální podmínky výuky byly hodnoceny jako průměrné.

Vyučování prvouky a vlastivědy probíhá ve třídách se standardním školním nábytkem. Jsou vyzdobeny nástěnkami s různými doplňky k učivu nebo s informacemi ze života třídního kolektivu. Vzhled místností také zpestřují kresby a výroky žáků, obrázky, mapy i nástěnné tabule. Ředitelka umožňuje vyučujícím volbu učebnic, pracovních sešitů, atlasů, odborné literatury (včetně encyklopedií) a finančně dostupných pomůcek. Psychohygienické podmínky výuky byly celkově hodnoceny jako velmi dobré. Zobecnit lze, že téměř v každé hodině byly zařazeny relaxační prvky, jejich pracovní tempo bylo zohledňováno.

V úvodu vyučovacích jednotek bylo zařazeno krátké společné opakování učiva, ne vždy byla využita vstupní motivace. Ve všech čtyřech sledovaných hodinách učitelky probíraly nové učivo. Svůj výklad zpestřily dobře zvolenými magnetofonovými nahrávkami a efektivně využívaly názorné pomůcky. Pozitivní bylo, že žáci vhodně doplňovali výklad učitelek a sdělovali své dosavadní zkušenosti. Jejich znalosti byly velmi dobré. V hodinách vlastivědy jedna učitelka rozvíjela vztah k regionální historii, jiná kladla důraz zejména na zvládnutí orientace na mapě. Ve dvou hodinách byly informace pro žáky až příliš podrobné. Organizace a struktura vyučovacích hodin, užití formy a metody práce byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Žáci byli během výuky pozitivně motivováni, jejich výkony byly hodnoceny, některé jedince učitelky vybízely k odpovědnější práci. Komunikace mezi učitelkami a žáky byla bezprostřední. Někteří žáci plně nerespektovali dohodnutá pravidla chování, tyto projevy nekázně však učitelky zvládly. Motivace, interakce a komunikace byly celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Sešity žáků jsou kontrolovány, úprava je průměrná. Četnost známek v deníčkách a v žákovských knížkách je dostatečná.

Kvalita vzdělávání v předmětech prvouka a vlastivěda byla celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

Výuka matematiky je naplánována v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Časová dotace předmětu a celkový počet týdně vyučovaných hodin odpovídají ve všech ročních učebním plánu. Učitelky mají pro jednotlivé ročníky zpracovány tematické plány, které respektují obsahovou náplň výuky danou učebními osnovami. Hospitační činností a kontrolou záznamů v třídních knihách bylo ověřeno, že tematické plány jsou průběžně plněny a je tak zajištěna návaznost učiva v jednotlivých ročnících. Geometrické učivo je organicky začleněno a probíráno v souladu s požadavkem úprav a doplňků vzdělávacího programu Základní škola. Při přípravě a plánování výuky zpravidla vycházejí učitelky z aktuálního složení tříd a schopností žáků. Jsou informovány o žácích se specifickými poruchami učení a při výuce respektují zejména jejich pracovní tempo.

Personální podmínky výuky jsou celkově příznivé. Čtyři z pěti hospitovaných hodin matematiky vyučovaly učitelky s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro první stupeň. Jedna vyučující, která nesplňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro daný typ školy, dále studuje pedagogickou fakultu. Na kvalitě výuky se ve sledovaných hodinách tato skutečnost projevila pozitivně. Hospitované hodiny byly většinou velmi dobře připraveny po metodické stránce. Výukové cíle sledovaných vyučovacích hodin, vesměs vhodně zvolené vzhledem k aktuálnímu složení tříd, se dařilo plnit.

Realizace učebních osnov se uskutečňuje v dobrých materiálních podmínkách. Vzhledem

k počtu žáků má škola dostatečný počet prostorných a funkčně vybavených učeben. Zabezpečení výuky učebnicemi, pracovními sešity, dalšími učebními pomůckami a didaktickou technikou je standardní, vyhovuje potřebám výchovně vzdělávací práce. Škola usiluje o využívání výpočetní techniky ve vzdělávacím procesu.

V hodinách byla věnována náležitá pozornost psychohygieně vzdělávání střídáním různých činností i zařazením relaxačních prvků a soutěží. V průběhu výuky byla ve třídách vytvořena příznivá pracovní atmosféra bez stresujících prvků.

Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Vyznačovaly se zpravidla účelností, vhodností a nápaditostí použitých vyučovacích metod a forem práce. Ve třech hospitovaných hodinách byly výrazně a tvořivě realizovány současné trendy ve vzdělávání uplatňované na prvním stupni. V dalších dvou hodinách převažoval spíše klasický přístup ke stavbě vyučovací hodiny s promyšleným střídáním činností. Žáci byli zpravidla vhodně aktivizováni. Pracovali s chutí a v odpovídajícím tempu. Již od prvního ročníku žáci prokazovali, že mají velmi dobře upevněné pracovní návyky a schopnost soustředit se na samostatnou práci. Skupinová práce byla zařazena jen ve dvou třídách. V jedné z hodin se projevila nedůslednost v metodickém postupu při řešení slovních úloh. Účelné využití pracovních sešitů, přípravy na tabuli a učebních pomůcek zvyšovalo celkovou efektivitu vzdělávání. Kvalita a úroveň osvojení základních početních operací byla u většiny žáků velmi dobrá.

Učitelky citlivým a vstřícným přístupem k dětem dokázaly vytvořit dobrou pracovní atmosféru založenou na důvěře a vzájemném respektování. Na celkovou efektivitu vzdělávání a její výsledky v průběhu hospitovaných hodin měla příznivý vliv motivace a pozitivní hodnocení žáků i oceňování jejich snahy. Vyučující dovedly většinu žáků zaujmout a podchytit jejich snahu. Učitelky průběžně ověřovaly míru pochopení a zvládnutí učiva. Kontrolou plnění zadaných úkolů a především při samostatné práci měly zajištěnu bezprostřední zpětnou vazbu. Pozitivní a bezprostřední hodnocení výkonu jednotlivých žáků spolu s taktickým upozorněním na chybu zpravidla dokázalo v žácích vzbudit pocit úspěšnosti. Systematicky je vyhodnocována účinnost výuky matematiky, je prováděna analýza chyb a sledována návaznost při přechodu žáků na 2. stupeň.

Interakce učitelů a žáků ve třídách byla neformální a aktivní. Ve všech sledovaných hodinách byl vzájemný vztah založen na důvěře, respektování osobnosti druhého člověka a dodržování pravidel mezilidských vztahů.

Úroveň a kvalita vzdělávání v matematice byla ČŠI na základě hospitační činnosti a studia další dokumentace hodnocena jako velmi dobrá.

Tělesná výchova

Týdenní časová dotace předmětu je v souladu se zvoleným učebním plánem, v hospitovaných hodinách probíhala výuka v souladu s osnovami schváleného učebního programu. Podle údajů v třídních knihách učivo plynule navazovalo na učivo předcházející, nebylo však vždycky vhodně zvoleno vzhledem k omezeným prostorovým a zejména akustickým podmínkám tělocvičny (míčové hry) umístěné v suterénu školy. V nářadovně, umístěné vedle tělocvičny je k dispozici dostatek náradí i náčiní, v hospitovaných hodinách byly účelně využívány zejména žíněnky a v dostatečném počtu i míče. Materiální a psychohygienické podmínky výuky lze tedy hodnotit jako průměrné.

Všechny sledované hodiny byly promyšlené po metodické stránce, na rušnou úvodní část navazovala po nástupu žáků a seznámení s cílem hodiny rozvíčka, která ve dvou případech s hudebním doprovodem zajistila dostatečné procvičení žáků. V jedné ze sledovaných hodin nebylo rozvíčení žáků dostatečně promyšlené a úplné.

Po rozcvičení byli žáci rozděleni do skupin a procvičovali gymnastické cviky a ve skupině i ve dvojicích nácvik základních prvků míčových her. V části hodiny věnované gymnastice žáci čtvrté třídy cvičili v nářadovně, což nebylo příliš vhodné z hlediska omezeného prostoru. Na závěr vyučovacích hodin byly vždy zařazeny míčové hry, v jednom případě však byla jedna ze tří skupin žáků odsunuta do role diváků a v omezeném časovém úseku vůbec necvičila. Obecně však byli žáci velmi dobře a v průběhu hodiny stejnoměrně zatěžováni a jejich zapojení do fyzických aktivit bylo účelné.

Veškeré činnosti v průběhu sledovaných hodin byly velmi dobře motivovány, velký důraz byl kladen na dostatečné procvičování, analýzu chyb žáků a neustálé (zejména pozitivní) hodnocení i dílčích úspěchů. Ve skupinách i ve dvojicích organicky vznikl dostatečný prostor pro sebehodnocení a sebereflexi. V průběhu všech hodin měli žáci dostatek prostoru k soutěžení.

Na velmi dobré úrovni probíhala i komunikace učitelek s žáky i mezi žáky navzájem, žáci reagovali na pokyny a povely, učitelky používaly ke zklidnění žáků a při řízení her většinou píšťalku, což nebylo ve stížených akustických podmínkách vždy dostatečně účinné.

Úroveň výuky předmětu tělesná výchova hodnotí ČŠI i vzhledem k objektivním problémům s tělocvičnou jako velmi dobrou.

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ ČINNOST ŠKOLNÍ DRUŽINY

Základní charakteristika

Součástí základní školy je školní družina (ŠD). Ve dvou odděleních je zapsáno celkem 62 žáků (na základě souhlasu zřizovatele ze dne 15. 10. 2000) 1. - 5. ročníku ZŠ. Tím je však překročena stanovená kapacita. Provoz školní družiny začíná od 11:40 a končí v 16:00 hod. Na základě vyhlášky ObÚ v Topolné č. 1/98 přispívají rodiče na provoz ŠD částkou 20,- Kč měsíčně.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti

Ve ŠD pracují dvě odborně a pedagogicky způsobilé vychovatelky (včetně vedoucí vychovatelky). ŠD využívá zejména dvě dostatečně prostorné místnosti v přízemí školy, tělocvičnu, hřiště a školní dvůr. Vybavení a zařízení je na velmi dobré úrovni pouze v jedné místnosti, ve druhé je nábytek spíše opotřebovaný. Na výzdobě ŠD se podílí i žáci především svými výtvarnými pracemi. Vedle tohoto podnětného a praxi činnosti družiny vyhovujícího prostředí využívají vychovatelky zejména přírody v blízkém okolí školy. Režim dne je vyvážený. Psychohygienické podmínky jsou na velmi dobré úrovni.

Podmínky výchovně vzdělávací činnosti jsou velmi dobré.

Řízení školní družiny

V koncepčních záměrech ZŠ i v dalším systému plánování nejsou v dostatečné míře stanoveny cíle a prostředky realizace práce ŠD. Ve Výroční zprávě školy za školní rok 1999/2000 není činnost ŠD hodnocena. Rozsah provozu v podstatě odpovídá potřebám žáků a jejich zákonných zástupců, v současné době je zvažována i možnost ranní činnosti ŠD v příštím školním roce.

Součástí vnitřního řádu školy jsou pouze dvě ustanovení týkající se ŠD, praxe však vlastní organizační řád nevyžaduje. Povinná dokumentace je úplná a řádně vedena. Nejasnosti byly zjištěny pouze ve vedení docházkového sešitu. Činnost ŠD je sladěna s potřebami školy

i jejími zájmovými aktivitami. Systém vnitřní kontroly školy zahrnuje i oblast ŠD, dosud však tato oblast nebyla v dostatečné míře realizována. Ředitelka rovněž dosud nepřesunula část kompetencí na vedoucí vychovatelku. Vychovatelky ŠD se aktivně zúčastňují dalšího vzdělávání i metodických akcí v rámci okresu. Mají tak vytvořeny dostatečné podmínky pro odborný a kariérní růst.

Řízení školní družiny je na průměrné úrovni.

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti školní družiny

V rámci komplexní inspekce byla hospitována činnost obou oddělení u obou vychovatelek v prostorách ŠD. Zvolené metody a formy činností odpovídaly podmínkám ŠD a zároveň požadavkům na specifika pedagogiky volného času. Určité rezervy v organizaci činností však vznikaly v době od 12:00 do cca 13:15, kdy žáci postupně přicházeli z jídelny. Týdenní program ŠD se aktuálně měnil podle zájmu dětí, byly střídány činnosti odpočinkové, rekreační i zájmové. Zvolené metody velmi dobře podporovaly rozvoj fantazie, tvořivosti, aktivity, spolupráce, seberealizace, komunikace i verbálního projevu žáků. Školní družina se aktivně podílí rovněž na organizaci stravování žáků, náležitá pozornost je věnována kultuře stolování. Velký důraz je při činnostech ve ŠD věnován motivaci (v průběhu celého školního roku hrají děti hru, jejímiž součástmi jsou jednotlivé činnosti týdně i měsíčně plánované), soutěžím a následnému hodnocení a sebehodnocení žáků, je pěstována jejich zdravá sebedůvěra.

Organizace a průběh výchovně vzdělávací činnosti jsou na velmi dobré úrovni.

Celkově hodnotí ČŠI kvalitu výchovně vzdělávací činnosti ŠD jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

Kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech hodnotí ČŠI na základě výše uvedených zjištění a dílčích hodnocení jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Ředitelka písemně zpracovala tzv. Koncepční plán rozvoje školy, v němž stanovila hlavní úkoly ve výchovně vzdělávací práci. Dokument se týká těchto oblastí:

- zkvalitnění výuky pestrými alternativními metodami
- rozšíření nabídky mimoškolní činnosti
- dotváření projektu „Dny otevřených dveří ve třídě“
- sebezvzdělávání učitelek všemi dostupnými formami
- zlepšování pracovních podmínek pro žáky i učitelky

Stálou snahou ředitelky školy je stabilizovat pedagogický sbor. Ve škole se jí daří vytvářet přátelskou pracovní atmosféru, zlepšovat spolupráci s rodiči i s mateřskou školou. Podle finančních možností je postupně obnovováno zařízení a prostory v budově, prioritou obce však zůstává dokončení výstavby nové školní jídelny v místní mateřské škole.

Celoroční plán školy je koncipován obecně, učitelky se k jeho obsahu mohly vyjádřit. Na první pedagogické radě ve školním roce 2000-2001 jej schválily. Jeho součástí je plán pedagogický rad a třídních schůzek (s přibližným termínem jednání) a plán kontrolní činnosti.

Celoroční plán Základní školy Topolná na školní rok 2000/2001 vychází z analýzy předcházejícího období. Jsou v ní uvedena pozitiva a negativa v práci učitelek i ředitelky školy. Podrobné měsíční plány, jež obsahují úkoly s uvedením termínu a odpovědnosti za splnění, bývají konkretizovány na pracovních poradách. Po zveřejnění na nástěnce ve sborovně jsou závazné, ředitelka je zpětně kontroluje.

Jedenkrát týdně mohou žáci navštěvovat nepovinný předmět náboženství. Této možnosti využilo značné procento žáků. Škola nabízí pět zájmových kroužků a to čtenářský, gymnastický, turistický, stolařský a kroužek hry na zobcovou flétnu. Pro žáky se specifickými potřebami učení a chování jsou zpracovány individuální plány.

Na základě uvedených skutečností je oblast plánování ve škole hodnocena jako velmi dobrá.

Organizování

Školu řídí ředitelka, jmenována na základě konkurzního řízení v roce 1993 a potvrzena do funkce v roce 1999. Má stanoveno, kdo ji v době její nepřítomnosti zastupuje. Písemně vymezila kompetence vedoucí vychovatelky. Ředitelka školy ustanovila pedagogickou radu jako svůj poradní orgán. Své názory a připomínky mohou vyučující prezentovat na pedagogických radách a pravidelných pracovních poradách. Pedagogické rady jsou svolávány pravidelně podle plánu a jsou z nich pořizovány zápisy. Přílohou zápisů klasifikačních pedagogických porad jsou zpracovaná hodnocení výchovně-vzdělávací práce jednotlivých tříd. Metodické sdružení nevystupuje jako samostatný subjekt, jeho jednání jsou zpravidla přiřčena k provozním poradám. Obsah jednání je směřován zejména do oblasti metodické a materiálního zabezpečení výuky.

Vnitřní řád školy je zpracován. Obsahuje jak práva, tak i povinnosti žáků. Je vypracován v souladu s požadavky vyhlášky 291/91 Sb., o základní škole. V průběhu inspekce bylo zřejmé, že je žáky i pedagogickými pracovníky akceptován. Organizace vyučovacího dne a rozvrhy hodin jednotlivých tříd respektují možný počet vyučovacích hodin v jednom sledu i v jednom dni v souladu s příslušnou právní normou. Při sestavování rozvrhu hodin jsou respektovány psychohygienické zásady. Předměty náročné na pozornost žáků jsou zpravidla zařazovány do pásma efektivního vnímání.

Ředitelka školy umožňuje všem zaměstnancům školy přístup k důležitým informacím, které se týkají všech aktivit souvisejících se školní i mimoškolní činností. Aktuální oznámení předává jednotlivým pracovníkům osobně a prostřednictvím informační nástěnky ve sborovně. Důvěrné informace o zaměstnancích i žácích jsou zabezpečeny před možným zneužitím. Rodiče jsou o prospěchu a chování informováni průběžně prostřednictvím žákovských knížek, v případě potřeby individuálními konzultacemi a na třídních schůzkách, které se konají podle plánu školy. Škola dále spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy. O své činnosti pravidelně informuje také v místním zpravodaji „Život v Topolné“. Výrazně se také prezentuje na veřejnosti pořádáním různých akcí (např. besídka, táborák, Den Země, oslavy Dne dětí, rozloučení s žáky 5. tříd aj.), vesměs ve spolupráci s Klubem rodičů.

Při kontrole povinné dokumentace školy, která je vedena dle § 38a zákona č. 29/1984Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, nebyly zjištěny závažnější nedostatky. Ředitelka školy předložila platné rozhodnutí o zařazení školy do sítě čj. 2392/98-20. Rozhodnutí vydávaná ředitelkou školy jsou jasná a splňují formální náležitosti příslušného zákona. Vyplňování třídní dokumentace tj. třídních knih, třídních výkazů a katalogových listů má vcelku velmi dobrou úroveň. Dílčí nedostatky byly zjištěny zejména při provádění oprav chybných údajů.

Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000 obsahuje všechny náležitosti uvedené v § 17e odst. 2 a 3 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů. Poskytuje dostatečné informace o škole, personálním zabezpečení výuky. Velká pozornost je věnována kapitole o mimoškolních aktivitách a soutěžích.

Kvalita a funkčnost organizačního uspořádání školy a informační systém jsou na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Jako nástroje operativního řízení využívá ředitelka školy pedagogickou radu a metodické sdružení. Při vedení podřízených pracuje s velmi dobrou znalostí pedagogického sboru i provozních zaměstnanců, využívá jejich podněty a nápady, v konečné fázi se však rozhoduje sama s plnou odpovědností. Tento styl řízení je v návaznosti na oblast plánování jednotlivých činností funkční a účinný, není však dostatečně pružný ve spojení s oblastí kontroly.

Všechny pedagogické pracovnice se v hojné míře zúčastňují dalšího vzdělávání, zejména s ohledem na potřeby školy jako celku (tzn. i v oblasti cizích jazyků, PC apod.). Metodickou pomoc nekvalifikované učitelce poskytuje ředitelka, především kontrolou její přípravy na vyučování a rozborem poznatků z hospitací.

Ředitelka má vytvořena kritéria pro výši nadtarifních složek mzdy, se kterými jsou pracovníci seznámeni. Kriterium „vedení školní družiny“ pro vedoucí vychovatelku však nemá opodstatnění.

Ředitelka v praxi efektivně využívá systém pravidelného sebehodnocení školy a používá je zejména jako východisko pro další plánování.

Vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly je ve škole vytvořen. Ředitelka školy má zpracovaný plán kontrolní a hospitační činnosti s jeho personálním zabezpečením a termíny kontrol, který je průběžně realizován. Ředitelka školy se kromě hospitační činnosti zaměřuje i na kontrolu plnění plánu školy, jejího hospodaření školy a kontrolu provozních zaměstnanců. Kontrola výchovně vzdělávacího procesu je prováděna systematicky. Hospitační záznamy jsou vedeny na zvláštním formuláři, kromě záznamu průběhu hodiny obsahují hodnotící hlediska, závěry, doporučení a opatření vyplývající z hospitační činnosti. Závěry z hospitační činnosti jsou s učitelkami projednávány, což stvrzují podpisem. Četnost hospitací je velmi dobrá. Vedle hospitační činnosti je kontrolní činnost zaměřena na kontrolu účinnosti vyučovacího procesu a jeho výsledků, plnění tematických plánů, sledování forem a metod práce ve výuce a kontrolu dokumentace vedené třídními učiteli.

Zjištěné nedostatky jsou s konkrétními pracovníky projednány a jsou vyvozena opatření k nápravě. Plán hospitační činnosti i dalších oblastech kontroly je průběžně plněn, dílčí nedostatky se projevily v důslednosti kontroly třídních knih, kde jsou některé zápisy málo konkrétní. Navíc v 1. ročníku geometrické učivo začleněné v tematickém plánu matematiky není průběžně zapisováno (pouze jeden zápis).

Kvalitu, rozsah a účelnost kontrolních mechanismů hodnotí ČŠI vzhledem k velikosti školy a jejím podmínkám jako velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Kvalitu řízení základní školy, vzhledem k dílčím hodnocením hodnotí ČŠI celkově jako velmi dobrou.

Hodnocení efektivnosti využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu

Všechny údaje související s využíváním prostředků přidělených ze státního rozpočtu má ředitelka školy přehledně uspořádány. Zpracovala přehled o hospodaření jako Výroční zprávu o hospodaření školy podle ustanovení § 17e zák. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství ve znění pozdějších předpisů.

Při komplexní inspekci bylo zjištěno, že finančními prostředky jsou účelně využívány ve prospěch žáků a výchovně vzdělávacího procesu.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- koncepce školy, plán práce školy na školní rok 2000/2001 s přílohami, *měsíční plány*
- rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 9. 1999 čj. 2392/98-20
- povinná dokumentace školy a školní družiny
- plán kontrolní a hospitační činnosti
- rozhodnutí ředitelky ve výkonu státní správy
- dokumentace zdravotně postižených žáků
- hospitační záznamy školních inspektorů
- výroční zpráva o činnosti ZŠ Topolná, šk. rok 1999/2001
- kritéria hodnocení pedagogických pracovníků ZŠ Topolná pro rok 2000/2001
- tematické a časové plány učiva sledovaných předmětů, dokumentace DVPP
- doklady o vzdělání pedagogických pracovníků
- vybrané žákovské knížky a sešity

ZÁVĚR

Pozitiva

- demokratický styl řízení školy
- uplatňování současných trendů v oblasti forem a metod práce na 1. stupni ZŠ
- příkladná pozornost věnovaná analýze písemných prověrek a testů z českého jazyka a matematiky
- vhodné zařazení magnetofonových nahrávek v českém jazyce a prvouce k umocnění citového prožitku žáků
- účinný kontrolní systém zejména v oblasti sledování účinnosti vyučovacího procesu
- promyšlená příprava učitelek zejména v oblasti motivace žáků
- celoroční motivace hrou pro žáky školní družiny

Negativa

- není řádně ustanoveno metodické sdružení
- plánování míčových her při výuce v tělocvičně
- překročená kapacita školní družiny
- málo výrazná práce s žáky se specifickými poruchami učení a chování

Doporučení

- zpřesnit zápisy v třídních knihách
- při plánování výuky tělesné výchovy raději zařazovat hry s míčem na hřiště
- v návaznosti na aktuální stav včas žádat o změnu rozhodnutí zařazení školy do sítě
- ve vyučování věnovat větší péči žákům se specifickými potřebami učení a chování

Kvalitu výuky ve sledovaných předmětech a úroveň řízení školy hodnotí ČŠI na základě výše uvedených zjištění a dílčích hodnocení v rámci komplexní inspekce jako velmi dobré.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři a další zaměstnanci ČŠI:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Stanislav Reňák	Stanislav Reňák v. r.
Členové týmu	Mgr. Miloslav Brůzl	Miloslav Brůzl v. r.
	Mgr. Vlasta Machalová	Vlasta Machalová v. r.

V Uherském Hradišti dne 12. dubna 2001

Přílohy 0

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 29. 4. 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Olga Němcová

Mgr. Olga Němcová v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): OkÚ Uh.Hradiště, referát školství, Na Morávce 1037	2001-05-17	163/01
Zřizovatel: Obec Topolná, ObÚ 687 11 Topolná	2001-05-17	162/01

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	Bez připomínek.